

LIEPĀJAS UNIVERSITĀTE

LIEPĀJAS UNIVERSITĀTES INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA PĀRVALDĪBAS NOTEIKUMI

APSTIPRINĀTS

LiepU Senāta 2016.gada 22.februāra sēdē,
protokols Nr.7

Izdoti saskaņā ar Liepājas Universitātes
Satversmes 2.4. punktu.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Liepājas Universitātes intelektuālā īpašuma pārvaldības noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka Liepājas Universitātes, Darbinieku un Studējošo, trešo personu tiesības un pienākumus attiecībā uz Liepājas Universitātes Darbinieku un Studējošo radīto un Liepājas Universitātei piederošo Intelektuālo īpašumu, intelektuālā īpašuma komercializācijas noteikumus, līgumu slēgšanas kārtību par intelektuālā īpašuma izmantošanu un ienākumu no intelektuālā īpašuma sadales kārtību.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. Darbinieks – fiziska persona, kura ar Liepājas Universitāti noslēgusi darba līgumu, uzņēmuma līgumu vai autorlīgumu par Liepājas Universitātes pasūtītu darbu, kas atzīstams par intelektuālā īpašuma objektu saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem tiesību aktiem un šiem Noteikumiem. Ar šo līgumu Darbinieks veic izgudrotājdarbību, konkrētu pētījumu, tā daļu, uzraksta konkrētu darbu, izstrādā studiju programmu vai studiju kursu, studiju metodiskos materiālus, lekciju materiālus, izveido datubāzes, datorprogrammas, mājas lapas, recenzē autordarbus, sagatavo recenzijas, koncepciju izstādēm, radošajām meistardarbnīcām, sniedz zinātniskus atzinumus, veido vizuālas mākslas darbus, dizainparaugus vai veic citu ar intelektuālā īpašuma radīšanu saistītu darbību.
 - 2.2. Studējošais – persona, kura ir noslēgusi līgumu par studijām ar Liepājas Universitāti, arī klausītāji, kursu dalībnieki, ja slēgts līgums ar LiepU par mācību programmas apguvi.
 - 2.3. Trešā persona – fiziska vai juridiska persona, izņemot Liepājas Universitāti, Darbinieku un Studējošo.
 - 2.4. Darba līgums – darba līgums starp Liepājas Universitāti un Darbinieku, kā arī uzņēmuma līgums vai autorlīgums par Liepājas Universitātes pasūtītu darbu.
 - 2.5. Projekta līgums – līgums starp Liepājas Universitāti un Trešo personu, ar kuru Liepājas Universitāte veic pētījumu vai citu ar intelektuālā īpašuma radīšanu saistītu darbu par samaksu Trešās personas vai Liepājas Universitātes labā, tai skaitā valsts un ES fondu finansētie projekti.
 - 2.6. Līgums par Projekta izpildi – darba līgums, autorlīgums vai uzņēmuma līgums, ko slēdz Liepājas Universitāte ar Darbinieku/Studējošo, lai izpildītu Projekta līgumu.

- 2.7. Komerzializācijas līgums – līgums starp Liepājas Universitāti, Darbinieku/Studējošo un Trešo personu par Liepājas Universitātei piederošā vai Darbinieka/Studējošā radītā Intelektuālā īpašuma izmantošanu saimnieciskos nolūkos.
- 2.8. Patents – LR Patentu valdes vai citas par to atbildīgās institūcijas rakstiski apliecinātas Intelektuālā īpašuma īpašnieka izņēmuma tiesības.
- 2.9. Intelektuālā īpašuma objekts (arī intelektuālais īpašums) – zinātniskās, akadēmiskās vai mākslinieciskās darbības rezultātā radīts izgudrojums, dizainparaugs, preču zīme, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfija, zinātība (*know-how*), Liepājas Universitātes un/vai tās struktūrvienību nosaukums vai simbols, vai ar autortiesībām aizsargāts darbs atbilstoši Autortiesību likumam.
- 2.10. Mantiskās tiesības – tiesības, kas norādītas Autortiesību likuma 15. pantā.
- 2.11. Personiskās tiesības – tiesības, kas norādītas Autortiesību likuma 14. pantā.
- 2.12. LiepU - Liepājas Universitāte.
3. LiepU uzdevums ir efektīvi izmantot LiepU Intelektuālo īpašumu. Šī uzdevuma īstenošanai LiepU izvērtē Intelektuālā īpašuma komerciālo potenciālu un nepieciešamības gadījumā iesniedz patenta pieteikumu vai izsniedz licenci Intelektuālā īpašuma izmantošanai, vai veic citas līdzīgas darbības.
4. LiepU ir pienākums veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu Intelektuālā īpašuma objektu saimniecisku izmantošanu (komercializētas) pēc iespējas LiepU izdevīgākā veidā, tai skaitā ļaut Trešajām personām iegādāties patentu, saņemt licenci.
5. Darbiniekam/Studējošajam ir tiesības uz atlīdzību par Intelektuālā īpašuma objektu radīšanu un to saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas) rezultātā gūtajiem ienākumiem.
6. Senāts ir tiesīgs LiepU vārdā pieņemt lēmumus par intelektuālā īpašuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tiesību izmantošanas uz LiepU Intelektuālo īpašumu, lēmumus atļaut vai aizliegt LiepU Intelektuālā īpašuma izmantošanu ārpus LiepU, kā arī lēmumus atļaut vai aizliegt izmantot LiepU vārdu vai simbolus.
7. Senātam ir tiesības lemt par jau esošu patentu turpmāku uzturēšanu, ņemot vērā paredzamo ieguvumu no reģistrētā patenta saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas).
8. LiepU neatbalsta plaģiātu.
9. Ja Darbinieks rada plaģiātu, tiek izskatīts jautājums par darba līguma uzteikšanu.
10. Ja Studējošais rada plaģiātu, tiek izskatīts jautājums par Studējošā eksmatrikulāciju.

II. Intelektuālā īpašuma identifikācija un piederība

11. Ja Darbinieks ir radījis Intelektuālo īpašumu, veicot no Darba līguma/amata apraksta izrietošus pienākumus, mantiskās tiesības uz šo īpašumu pieder LiepU.
12. Ja Intelektuālais īpašums pilnībā radīts valsts finansēta pētījuma rezultātā, Intelektuālā īpašuma tiesības pieder LiepU, ja līgums par valsts finansējuma piešķiršanu nenosaka citādi.
13. Ja Darbinieks ir radījis Intelektuālo īpašumu, veicot Līgumā par Projekta izpildi noteiktos pienākumus un uz to nav attiecināmi 11.punkta noteikumi, mantiskās tiesības uz Intelektuālo īpašumu pieder LiepU, ja vien Līgumā par Projekta izpildi nav noteikts citādi.

14. Ja Darbinieks Intelektuālo īpašumu radījis ārpus darba pienākumu izpildes un tā radīšanā izmantoti LiepU vai ar tās starpniecību iegūtie finansiālie, materiālie vai personālie resursi, LiepU ir mantiskas tiesības uz Darbinieka radīto Intelektuālo īpašumu pilnībā vai daļēji. Darbiniekam nekavējoties ir pienākums informēt LiepU zinātnes prorektoru par šāda darba radīšanu un LiepU resursu izmantošanu.
15. Ja Intelektuālo īpašumu radījis Studējošais, veicot no studiju un/līguma izrietošus pienākumus (piem., referāts, kursa darbs, bakalaura, maģistra darbs, doktora disertācija, nobeiguma darbs) LiepU ir mantiskās tiesības uz šādi radīto Intelektuālo īpašumu.
16. Studējošā studiju procesā radīto Intelektuālo īpašumu izvērtē attiecīgās programmas kursa docētājs un/vai programmas direktors un, ņemot vērā darba novitāti un kvalitāti, pieņem lēmumu par to, vai tas tiek publicēts, publiski izpildīts, izplatīts, raidīts, retranslēts un padarīts par pieejamu sabiedrībai un vai tas notiek ar LiepU vārdu vai bez.
17. Ja Studējošais Intelektuālo īpašumu radījis ārpus no līguma ar LiepU izrietošajiem pienākumiem un tā radīšanā izmantoti LiepU pārvaldītie vai ar LiepU starpniecību iegūtie finansiālie, materiālie vai personālie resursi, LiepU ir mantiskas tiesības uz Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu pilnībā vai daļēji. Studējošajam nekavējoties ir pienākums informēt LiepU zinātnes prorektoru par šāda darba radīšanu un LiepU resursu izmantošanu.
18. Pēc juridisko saistību ar LiepU izbeigšanās, LiepU saglabā tiesības bez samaksas un saskaņošanas ar Studējošo LiepU reklāmas nolūkos vai studiju procesa vajadzībām pilnīgi vai daļēji publicēt, publiski izpildīt, izplatīt, raidīt, retranslē un padarīt pieejamu sabiedrībai Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu (piem., bibliotēkā).
19. Ja pieņem lēmumu par aizliegumu publicēt, publiski izpildīt, izplatīt, raidīt, retranslē padarīt pieejamu sabiedrībai Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu, Studējošais ir tiesīgs apstrīdēt šo lēmumu, iesniedzot sūdzību rektoram.
20. Ja Studējošā/Darbinieka Intelektuālais īpašums radīts, izmantojot kādas Trešās personas intelektuālos vai materiālos resursus, Studējošajam/Darbiniekam ir pienākums par to informēt LiepU. Šādā gadījumā tiek noslēgts līgums ar Trešo personu par tiesībām izmantot tā Intelektuālo īpašumu. Līguma noteikumi tiek izstrādāti, ņemot vērā LiepU un Trešās personas ieguldījumu Intelektuālā īpašuma radīšanā.
21. LiepU ir tiesības pieprasīt no Darbinieka un/vai Studējošā jebkuru informāciju par radīto Intelektuālo īpašumu.
22. Autordarba autors saglabā personiskās tiesības uz radītajiem autordarbiem. LiepU ir tiesības vienlaicīgi ar Darbinieku/Studējošo izmantot šajos noteikumos minētās tiesības uz autoru radītajiem autordarbiem.

III. Līguma par Projekta izpildi slēgšanas kārtība

23. Pēc Projekta līguma noslēgšanas vai LiepU pasūtījuma, projekta vadītājs/atbildīgā persona sadarbojoties ar attiecīgo Darbinieku/Studējošo, sagatavo Līgumu par Projekta izpildi, vienojoties par radītā intelektuālā īpašuma piederību atbilstoši Noteikumiem.
24. Līgums par Projekta izpildi vienlaicīgi ir arī līgums par Intelektuālā īpašuma izmantošanu, līgumā nosakot LiepU un Darbinieka/Studējošā tiesības uz radīto Intelektuālā īpašuma objektu tālāku izmantošanu.
25. Līgumu pirms parakstīšanas saskaņo ar juriskonsultu un finanšu analītiķi. Līgumu pēc saskaņošanas iesniedz parakstīšanai rektoram vai citai rektora pilnvarotai personai.
26. Darbinieks/Studējošais izpildīto darbu iesniedz rakstiski vai elektroniski, atbilstoši līguma noteikumiem.

IV. Intelektuālā īpašuma komercializācija un līguma slēgšanas kārtība

27. Darbinieki/Studējošie ir tiesīgi iesniegt LiepU vadībai priekšlikumus par Intelektuālā īpašuma komercializāciju.
28. Zinātnes padome pieņem lēmumu par tiesību izmantošanu uz Darbinieka/Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu un tā komercializēšanu vai lēmumu par atteikšanos. Lēmumu pieņem, nepieciešamības gadījumā uzklusot Darbinieka/Studējošā viedokli un ekspertu atzinumu, kā arī ņemot vērā Intelektuālā īpašuma komerciālo potenciālu, to, vai šāds lēmums nebūs pretrunā ar LiepU noslēgtajiem līgumiem, vai šāds lēmums ir LiepU interesēs, un vai šāds lēmums veicinās radītā Intelektuālā īpašuma pieejamību sabiedrībai.
29. Pēc lēmuma pieņemšanas starp LiepU un Darbinieku/Studējošo tiek slēgts līgums par Intelektuālā īpašuma izmantošanu, ja šāda vienošanās nav jau iekļauta Līgumā par projekta izpildi. Šī līguma mērķis ir noteikt LiepU un Darbinieka/Studējošā tiesības uz Darbinieka/Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu, tiesības uz daļību peļņas gūšanā no Intelektuālā īpašuma izmantošanas, kā arī noteikt Intelektuālā īpašuma izmantošanas kārtību.
30. Ja Darbinieka/Studējošā radītais Intelektuālais īpašums radīts, papildus izmantojot kādas Trešās personas intelektuālos vai materiālos resursus, pirms līguma par Intelektuālā īpašuma izmantošanu slēgšanas ar Darbinieku LiepU slēdz līgumu ar Trešo personu par tiesībām uz radīto Intelektuālo īpašumu, ievērojot LiepU un Trešās personas ieguldījumu Intelektuālā īpašuma radīšanā.
31. Ja Trešā persona vēlas izmantot LiepU Intelektuālo īpašumu, tā iesniedz iesniegumu LiepU (Zinātnes padomei) par Komercializācijas līguma noslēgšanu.
32. Zinātnes padome lēmumu pieņem, ņemot vērā Trešās personas viedokli un, ja nepieciešams, LiepU kompetento struktūrvienību, Darbinieku vai ekspertu atzinumu, ievērojot LiepU intereses, kā arī, vai šāds lēmums nebūs pretrunā ar LiepU jau noslēgtajiem līgumiem un vai šāds lēmums veicinās radītā Intelektuālā īpašuma pieejamību sabiedrībai.
33. Ja Zinātnes padome pieņem lēmumu atļaut LiepU Intelektuālā īpašuma izmantošanu, LiepU ar Trešo personu slēdz Komercializācijas līgumu.

V. No Intelektuālā īpašuma izmantošanas iegūto ienākumu sadalīšana

34. No ienākumiem, kas gūti no Darbinieka/Studējošā radītā Intelektuālā īpašuma izmantošanas, vispirms tiek segti ar Intelektuālā īpašuma tiesisko aizsardzību saistītie izdevumi, kas LiepU un/vai Darbiniekam/Studējošajam radušies (piem., preču zīmes, dizainparauga, patenta reģistrēšanas un uzturēšanas izmaksas).
35. Pēc Noteikumu 34. punktā noteikto izmaksu segšanas, tiek segti ar komercializāciju saistītie izdevumi, atlikusī daļa tiek sadalīta starp Darbinieku/Studējošo, kas radījis Intelektuālo īpašumu, un LiepU saskaņā ar līgumu par Intelektuālā īpašuma izmantošanu.
36. Ienākumi, kas iegūti no LiepU Intelektuālā īpašuma komerciālas izmantošanas, var tikt izmantoti kvalificētu mācītspēku piesaistīšanai vai tikt novirzīti papildus līdzekļu piesaistīšanai, lai veicinātu turpmāku akadēmisko, zinātnisko un māksliniecisko darbību un tās rezultātu komerciālas izmantošanas finansēšanu.

VI. Liepājas Universitātes nosaukuma un simbolu izmantošana

37. Bez LiepU Senāta lēmuma aizliegts reģistrēt preču zīmi vai firmu (uzņēmuma nosaukumu), kurā jebkurā veidā izmantots Liepājas Universitātes nosaukums, tai skaitā saīsinājums *LiepU* vai tās struktūrvienību nosaukums, tai skaitā tipogrāfijas nosaukumu *LiePA*.

38. Bez LiepU Senāta lēmuma atļaujas aizliegts izmantot Liepājas Universitātes, tās struktūrvienību nosaukumus, saīsinājumu *LiepU* vai LiepU logo jebkādām komerciālām aktivitātēm, tai skaitā, lai izplatītu jebkādu preci vai sniegtu pakalpojumu.
39. Ja Darbinieks, studējošais vai Trešā persona vēlas izmantot LiepU vai tās struktūrvienību vārdu, saīsinājumu *LiepU* vai logo kādā no Noteikumu 37., 38. punktā minētajiem veidiem, Darbinieks, Studējošais vai Trešā persona iesniedz Senātam rakstisku iesniegumu.
40. Lēmumu atļaut vai aizliegt izmantot Liepājas Universitātes nosaukumu vai saīsinājumu *LiepU* vai tās struktūrvienību nosaukumu vai logo kādā no šo noteikumu 36., 37. punktā minētajiem veidiem pieņem Senāts.
41. Ja Senāts pieņem lēmumu atļaut izmantot LiepU vai tās struktūrvienību nosaukumu vai logo kādā no šo noteikumu 37., 38. punktā minētajiem veidiem, LiepU ar Darbinieku, Studējošo vai Trešo personu slēdz līgumu par šādas izmantošanas nosacījumiem, paredzot par to LiepU noteiktu atlīdzību, ja nosaukuma vai logo izmantošana saistīta ar komercializāciju.
42. Darbiniekam, Studējošajam atļauts izmantot LiepU vai tās struktūrvienību nosaukumu vai logo darba/studējošo pienākumu izpildei (piem., izmantot LiepU veidlapās, LiepU izdotajos iespieddarbos, līgumos, reklāmas bukletos, ko izdod LiepU, u.tml.) kā arī sevis identificēšanai termiņā, kas atbilst noslēgtajam darba/studiju/apmācību līgumam. Izmantojot LiepU vai tās struktūrvienību nosaukumu vai logo sevis identificēšanai aktivitātēm ārpus LiepU, Darbiniekam, Studējošajam jānodrošina, lai LiepU vai tās struktūrvienību nosaukums vai logo netiek izmantoti veidā, kas varētu aizskart LiepU intereses vai kaitēt LiepU prestižam.

Senāta priekšsēdētāja

/personiskais paraksts/

Z.Gūtmane